

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Қаландаров Фирдавсҷон Шоназарович дар мавзӯи «Амнияти иттилоотӣ ҳамчун унсури пойдории амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсӣ

Масъалаи омӯзиши амнияти иттилоотӣ дар марҳилаи рушди босуръати технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ, болоравии саноати техника ва технологияҳои иттилоотӣ, вусъати пайваستاи сарчашмаҳои иттилоотӣ дар фазои маҷозӣ мубрам гардида истодааст. Қайд кардан ба маврид аст, ки амнияти иттилоотӣ ҷузъи таркибии амнияти миллии мамлакат ба ҳисоб меравад. Дигаргуниҳои технологии солҳои охир масъалаи таъмини амнияти иттилоотиро дар муносибат бо дигар соҳаҳои амният дар ҷойи аввал қарор додааст, зеро фазои иттилоотии имрӯза ба рушди тамоми соҳаҳои мамлакат таъсири амиқ расонида истодааст. Дар шароити муосир иттилоот ва технологияҳои иттилоотӣ дар таъмини рушди соҳаҳои гуногуни ҷомеа саҳми назаррас мегузоранд. Дар воқеъ роҳандозӣ гардидани хизматрасониҳои электронӣ ва махсусан, ташаккули ҳукумати электронӣ ва тичорати электронӣ маҳз дар заминаи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ имконпазир мегарданд. Ҳамзамон, технологияҳои иттилоотӣ ва дастрасии доираи васеи одамон ба сарчашмаҳои иттилоотӣ имкони хубтар ташаккул додани ниҳодҳои демократии ҷомеаро фароҳам овардааст. Гузашта аз ин, дар бисёр мавридҳо низ иттилоот ва технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ аз тарафи гуруҳҳои алоҳида бо мақсадҳои ғаразнок, аз ҷумла таъсиррасонии манфӣ, таҳрибкорӣ, дӯздии иттилоот, ворид намудани ҳар гуна вирусҳои зараровар ба шабакаҳои иттилоотӣ ва амалӣ сохтани мақсадҳои сиёсӣ идеологӣ истифода мегарданд, ки дар чунин шароит ҳифзи шабакаҳои иттилоотӣ, фазои иттилоотии мамлакат, ҳимояи манфиатҳои миллий дар соҳаи иттилоот, баланд бардоштани маданияти иттилоотии шаҳрвандон, ба таври дуруст ба роҳ мондани истифодаи технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ ва монанди инҳоро тақозо менамояд.

Набояд фаромӯш кард, ки дар шароити тағйиротҳои гушношуниди замони муосир рушди минбаъдаи ҷомеа ва таъмини амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистонро бе дарназардошти омилҳои иттилоотӣ амалӣ намудан ғайриимкон аст. Дар чунин вазъият амнияти иттилоотии мамлакат унсури марказии низоми амнияти миллий доништа шуда, рушди соҳаҳои гуногуни ҳаёти ҷамъиятиро аз худ вобаста менамояд. Ғайр аз ин,

мушоҳидаҳои солҳои охир нишон медиҳанд, ки фазои иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон зери ҳуҷумҳои иттилоотии хислати идеологӣ ифротӣ ва амалҳои таҳрибкорона қарор гирифта истодааст. Бинобар ин, дар чунин шароит раванди ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотӣ, тавсеаи истифодаи технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ ва шабакаи интернет ва омода намудани мутахассисони касбӣ дар соҳаи технологияҳои иттилоотӣ имкон медиҳанд, ки амнияти иттилоотии мамлакат дар сатҳи дахлдор таъмин карда шавад.

Аз ин рӯ, таҳқиқоти Қаландаров Фирдавҷон Шоназарович яке аз масъалаҳои мубрами илмҳои сиёсиро фарогир буда, ҳамчун самти ҳимояи давлат, ки ба таъмини амнияти иттилоотии мамлакат равона гардидааст, бахшида шудааст.

Дар автореферати диссертатсия муҳаққиқ ҷанбаҳои гуногуни амнияти иттилоотӣ дар асри XXI – ро ба таври дақиқ таҳлилу баррасӣ намуда, масъалаи таъмини амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ташаккулёбии онро дар раванди дигаргуншавии ҷомеа нишон додааст. Гузашта аз ин, унвонҷӯ асосҳои назариявӣ ва методологӣ, навгонии илмӣ, нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ва аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқотро ба таври мушаххас ва амиқ муайян намудааст. Муҳаққиқ қайд менамояд, ки низоми амнияти иттилоотии Тоҷикистон ҳимояи кафолатдошудаи манфиатҳои давлати миллӣ дар фазои иттилоотӣ дар заминаи маҷмуи манфиатҳои мутавозини шахс, ҷомеа ва давлатро фаро мегирад. Инчунин қайд карда шудааст, ки амнияти иттилоотӣ метавонад ҳамчун унсурҳои пайдории амнияти миллии ҳар як давлати миллӣ ба ҳисоб рафта, василаи муҳим дар таъмин ва ҳифзи беҳатарии иттилооти шахс, ҷомеа, давлат ва дар умум фазои иттилоотии мамлакат бошад. Дар натиҷаи баррасии мавзӯи таҳқиқотӣ, муаллиф ба хулосае омадааст, ки тақвият бахшидани амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун омили муҳими пайдории амнияти миллии кишвар зарур доништа мешавад. Зеро амнияти миллии мамлакат аз низоми босуботи амнияти иттилоотии он вобастагии зиёд дорад. Барои баланд бардоштани сатҳи идоранамоии соҳаҳои мамлакат системаҳои иттилоотӣ бештар ҷалб гардида, хизматрасониҳо ва иҷрои корҳо тавассути технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ ба роҳ монда мешавад.

Дар умум, автореферати диссертатсия мазмуни таҳқиқоти илмиро инъикос намуда, дар он ҷанбаҳои илмии пайдарпай баррасӣ гардида, мантиқан масъалагузорӣ шудаан ва он сазовори баҳои мусбат мебошад.

Дар баробари комёбиҳо дар автореферати диссертатсия баъзе норасогӣҳо ба ҷашм мерасанд, ки онҳоро метавон ба таври зайл нишон дод:

- муаллиф масъалаи таъмини амнияти иттилоотӣ дар шароити тағйирёбии равандҳои сиёсии минтақавиро баррасӣ менамояд. Беҳтар мебуд, ки вазъи амнияти иттилоотиро дар ҳар як давлати алоҳидаи минтақаи Осиёи Марказӣ дар шакли кӯтоҳ баррасӣ менамуд.

- дар автореферат баъзе камбудҳои техникӣ ва имлоӣ ба назар мерасанд;

Новобаста аз норасогҳои зикргардида, автореферат хислати тавсиявӣ дошта, мазмуни диссертатсияро ифода менамояд. Аз муҳтавои автореферат бармеояд, ки он дорои навгонии назарраси алмӣ буда, дар рушди илмҳои сиёсии ватанӣ аҳамияти назарраси илмӣ дорад.

Аз ин ру, бо назардошти мазмуни баланди назариявӣ ва амалӣ, мубрамият ва нуқтаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшавандаи автореферати диссертатсия ба ҳамаи талаботҳои тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқ мебошад.

Ҳамин тариқ, автореферати диссертатсияи Қаландаров Фирдавсҷон Шоназарович ба талаботҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори соҳиб гардидан ба дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мебошад.

Муқарриз:

Номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент,
мудири кафедраи сиёсати хориҷӣ
ва минтақашиносии хориҷии
Донишгоҳи славянии Россия-Тоҷикистон

Шаропов О.М.

E-mail: smu-rtu@mail.ru.

Тел: 907-93-94-98.

Имзои Шаропов О.М.-ро тасдиқ мекунам
Сардори шӯъбаи кадрҳо
Донишгоҳи славянии Россия-Тоҷикистон

Рахимов А.А.